

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про саморегулівні організації

Цей Закон визначає основні засади утворення, реєстрації, діяльності та припинення саморегулівних організацій, у тому числі ведення реєстру членів саморегулівної організації, фінансування і взаємовідносин з державою та її органами.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Поняття саморегулівної організації та форми саморегулювання

1. Саморегулівна організація – це неприбуткове об'єднання представників однієї професії або суб'єктів господарювання у певній сфері (галузі) чи певного виду господарської діяльності, що утворюється відповідно з метою професійного чи галузевого самоврядування, розробки та встановлення спільних стандартів і правил, реалізації завдань та захисту прав і законних інтересів її членів, підвищення їх професійного рівня та рівня якості виробленої продукції, виконання робіт, надання послуг.

2. За предметом регулювання саморегулівні організації поділяються на:

- 1) організації професійного саморегулювання;
- 2) організації господарського саморегулювання.

3. За одним видом, сферою (галуззю) діяльності може діяти декілька організацій господарського саморегулювання, якщо інше не визначено законом. Створення більше однієї організації професійного саморегулювання у межах однієї професії не допускається.

4. Під суб'єктом господарювання у цьому Законі розуміється юридична особа приватного права та фізична особа – підприємець

5. Саморегулювання може здійснюватися у таких формах:

1) контроль та регулювання певного виду, сфери (галузі) професійної або господарської діяльності згідно із затвердженими саморегулівною організацією стандартами і правилами та/або відповідно до закону;

- 2) в інших визначених законом формах.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення саморегулівних організацій в Україні.

2. Дія цього Закону не поширюється на суспільні відносини у сфері:

- 1) національної безпеки та оборони;
- 2) забезпечення правопорядку;
- 3) природних монополій.

3. Особливості регулювання суспільних відносин щодо утворення, реєстрації, діяльності та припинення окремих саморегулівних організацій визначаються законом.

4. Діяльність саморегулівних організацій не може бути спрямована на порушення економічної конкуренції.

5. Обмеження щодо діяльності саморегулівних організацій можуть бути встановлені виключно законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення, захисту прав і свобод людини.

Стаття 3. Основні завдання та принципи утворення і діяльності саморегулівних організацій

1. Основними завданнями саморегулівної організації є:

1) розробка та встановлення єдиних стандартів і правил, контроль за їх дотриманням членами саморегулівної організації;

2) представництво інтересів членів саморегулівної організації у взаємовідносинах з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та фізичними особами, міжнародними організаціями;

3) підвищення якості надання послуг та вироблення продукції, виконання робіт членами саморегулівної організації;

4) підвищення професійного рівня членів саморегулівної організації професійного саморегулювання та працівників саморегулівної організації господарського саморегулювання;

5) захист прав та забезпечення визначених законодавством гарантій членів саморегулівної організації;

6) забезпечення доступу та відкритості інформації щодо членів саморегулівної організації;

7) ведення реєстру членів саморегулівної організації згідно визначених законодавством вимог;

8) розгляд скарг на дії членів саморегулівної організації і прийняття за наслідками такого розгляду визначених законом рішень, встановлення порядку розгляду таких скарг;

9) інші завдання, визначені цим та іншими законами, а також статутом саморегулювальної організації.

2. Саморегулювальна організація утворюється та діє на принципах:

- 1) законності;
- 2) рівності прав її членів;
- 3) самоврядування;
- 4) самофінансування;
- 5) доступності та добровільності участі у саморегулювальних організаціях господарського саморегулювання, крім визначених законом випадків;
- 6) обов'язковості членства у саморегулювальних організаціях професійного саморегулювання;
- 7) недискримінації;
- 8) прозорості та відкритості її діяльності;
- 9) відсутності майнового інтересу її членів;
- 10) виборності керівних органів;
- 11) незалежності від держави та її органів;
- 12) неухильного дотримання членами саморегулювальної організації встановлених нею стандартів і правил.

Стаття 4. Саморегулювальні організації і держава

1. Саморегулювальні організації є незалежними від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб.

2. Держава створює належні умови для діяльності саморегулювальних організацій та забезпечує додержання їх прав.

3. Втручання держави та її органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у діяльність саморегулювальних організацій забороняється, крім випадків, встановлених законом. Підстави та порядок здійснення державного контролю за діяльністю саморегулювальних організацій визначаються виключно законом.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування залучають представників саморегулювальних організацій до формування державної політики та вирішення питань місцевого значення, якщо це стосується предмету діяльності відповідної саморегулювальної організації.

5. Залучення представників саморегулювальної організації до процесу розробки проектів законів, інших нормативно-правових актів, які стосуються статусу такої організації, її прав та обов'язків, сфери (виду) її діяльності, є обов'язковим.

6. Органи державної влади можуть делегувати саморегулювальним організаціям визначені законом повноваження. Делегування повноважень здійснюється безстроково та може бути припинене у випадках, визначених законом.

7. Посадові особи органів державної влади, службові особи органів місцевого самоврядування, громадяни, іноземці, особи без громадянства за

порушення законодавства про саморегулівні організації несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

8. Особливості взаємовідносин між державою та окремими видами саморегулівних організацій, окремими саморегулівними організаціями встановлюються законом.

Розділ II

ПРАВОВИЙ СТАТУС, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ САМОРЕГУЛІВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стаття 5. Правовий статус саморегулівної організації

1. Саморегулівна організація утворюється виключно з всеукраїнським статусом та розповсюджує свою діяльність на всю територію України. Діяльність такої саморегулівної організації у регіонах можуть забезпечувати її відокремлені підрозділи, якщо інше не встановлено законом. У разі якщо законом встановлені інші регіональні організаційно-правові форми саморегулівної організації, її діяльність у регіонах забезпечується у порядку, визначеному таким законом.

2. Саморегулівна організація підлягає державній реєстрації як юридична особа відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», якщо інше не передбачено законом.

3. Саморегулівна організація є неприбутковою організацією, після її державної реєстрації має права юридичної особи, визначені законодавством.

4. Саморегулівна організація не може займатися підприємницькою або господарською діяльністю, яка є предметом регулювання цієї саморегулівної організації.

5. Право власності саморегулівної організації реалізують її керівні органи у порядку, визначеному законом та/або її статутом.

6. Після державної реєстрації саморегулівної організації використання іншими юридичними особами, громадськими об'єднаннями, найменування такої організації або його окремих елементів забороняється.

Стаття 6. Права саморегулівної організації

1. З метою виконання своїх завдань саморегулівна організація має право:

- 1) вільно поширювати інформацію про свою діяльність, пропагувати свою мету (цілі);

- 2) вносити органам державної влади та органам місцевого самоврядування пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів та вирішення проблемних питань, що стосуються предмету регулювання відповідної саморегулівної організації;

- 3) брати участь у здійсненні державної регуляторної політики у порядку, визначеному законом;

4) делегувати у визначеному законом порядку своїх представників до органів державної влади, а також до консультативно-дорадчих органів, утворених в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

5) одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації;

6) засновувати для досягнення своєї статутної мети (цілей) інші юридичні особи, утворювати засоби масової інформації;

7) проводити навчальні заходи для підвищення професійного рівня членів організації професійного саморегулювання та працівників організації господарського саморегулювання відповідно до вимог, що визначені для відповідної професії кваліфікаційними характеристиками або професійними стандартами, утворювати з цією метою окремі юридичні особи, які проводять такі заходи на постійній основі;

8) бути учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові і немайнові права відповідно до законодавства;

9) захищати права своїх членів та гарантії їх реалізації у будь-який не заборонений законом спосіб;

10) мати власну символіку, знак для товарів і послуг, які підлягають реєстрації у встановленому законом порядку;

11) укладати угоди (меморандуми) про співробітництво з іншими саморегулювними організаціями, підприємствами, установами, організаціями;

12) здійснювати співробітництво з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, міжнародними організаціями;

13) виконувати у випадках, визначених законом, делеговані органами державної влади повноваження.

2. Саморегулювна організація може мати також й інші права, не заборонені законом.

Стаття 7. Обов'язки саморегулювної організації

1. Саморегулювна організація зобов'язана:

1) дотримуватися у своїй діяльності вимог законодавства України та свого статуту;

2) застосовувати визначені законом та/або статутом саморегулювної організації стягнення до її членів, які порушили законодавство України та статут саморегулювної організації, рішення її керівних органів, якщо застосування таких стягнень передбачено законом та/або статутом саморегулювної організації;

3) оприлюднювати інформацію про свою діяльність;

4) вести реєстр членів саморегулювної організації в електронному виді та забезпечувати доступ до його відомостей на своєму веб-сайті у мережі Інтернет;

5) здійснювати контроль за підвищенням професійного рівня членів організації професійного саморегулювання та працівників організації господарського саморегулювання відповідно до вимог, що визначені для відповідної професії кваліфікаційними характеристиками або професійними стандартами;

6) запроваджувати у випадках, визначених законом, механізми відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання членами саморегулювальної організації товарів, виконання робіт та надання послуг неналежної якості, шляхом страхування відповідальності та/або створення компенсаційних фондів.

2. Саморегулювальна організація також має й інші обов'язки, передбачені законом та/або її статутом.

Розділ III

ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ, РЕЄСТРАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ САМОРЕГУЛІВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стаття 8. Засновники та члени саморегулювальної організації

1. Засновниками та членами саморегулювальної організації професійного саморегулювання можуть бути лише представники відповідної професії, а саморегулювальної організації господарського саморегулювання - суб'єкти господарювання у певній сфері (галузі) або певного виду господарської діяльності.

2. Засновником та членом саморегулювальної організації не може бути фізична особа, яку судом визнано недієздатною, або юридична особа, щодо якої прийнято рішення про її припинення або яка перебуває у процесі припинення.

3. Засновниками саморегулювальної організації не можуть бути юридичні особи, єдиним засновником яких є одна й та сама особа.

4. Додаткові вимоги до засновників та членів саморегулювальної організації можуть бути встановлені законом.

5. Юридична особа бере участь в утворенні та діяльності саморегулювальної організації виключно через свого керівника або іншого уповноваженого представника, який діє на підставі довіреності від керівника саморегулювальної організації.

6. Після державної реєстрації саморегулювальної організації її засновники набувають статусу членів саморегулювальної організації і мають права та обов'язки, встановлені цим та іншими законами, статутом саморегулювальної організації та рішеннями керівних органів саморегулювальної організації.

Стаття 9. Утворення саморегулювальної організації

1. Саморегулювальна організація утворюється за рішенням відповідно представників однієї професії у кількості не менше п'ятисот осіб або суб'єктів

господарювання у певній сфері (галузі) чи певного виду господарської діяльності у кількості не менше ста суб'єктів, або безпосередньо на підставі закону.

2. Утворення саморегулівної організації здійснюється на установчих зборах (з'їзді, конференції) її засновників та оформлюється протоколом.

3. Учасники установчих зборів (з'їзду, конференції) самостійно визначають регламент проведення установчих зборів (з'їзду, конференції) та порядок прийняття рішень.

4. Протокол про утворення саморегулівної організації має містити відомості про:

- 1) дату та місце проведення установчих зборів (з'їзду, конференції);
- 2) осіб, які брали участь в установчих зборах (з'їзді, конференції);
- 3) рішення про утворення саморегулівної організації;
- 4) рішення про визначення найменування саморегулівної організації, скороченого найменування (у разі необхідності);
- 5) рішення про затвердження статуту саморегулівної організації;
- 6) рішення про обрання керівних органів саморегулівної організації;
- 7) рішення про визначення особи (осіб), яка (які) має (мають) право представляти саморегулівну організацію під час здійснення реєстраційних дій.

У протоколі про утворення саморегулівної організації можуть також зазначатися й інші відомості про рішення, прийняті на установчих зборах (з'їзді, конференції) стосовно утворення та діяльності саморегулівної організації.

5. До протоколу про утворення саморегулівної організації в обов'язковому порядку додається реєстр осіб, що брали участь в установчих зборах (з'їзді, конференції), в якому мають бути зазначені відомості про:

1) фізичних осіб – засновників: прізвище, ім'я та по батькові особи, дата народження (для іноземців та осіб без громадянства – також дані національного паспорта або документа, що його замінює); адреса робочого місця; номер засобу зв'язку; відомості, що підтверджують здійснення професійної діяльності, яка є предметом регулювання відповідної саморегулівної організації. Дані про особу засвідчуються її особистим підписом;

2) фізичних осіб-підприємців – засновників: прізвище, ім'я та по батькові особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта); місцезнаходження; номер засобу зв'язку; відомості, що підтверджують здійснення господарської діяльності, яка є предметом регулювання відповідної саморегулівної організації. Дані про особу засвідчуються її особистим підписом;

3) юридичних осіб – засновників: повне найменування, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій

України, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка уповноважена брати участь в установчих зборах; документ, що підтверджує її повноваження; номер засобу зв'язку; відомості, що підтверджують здійснення господарської діяльності, яка є предметом регулювання відповідної саморегулювальної організації. Ці дані засвідчуються підписом особи, уповноваженої брати участь в установчих зборах.

6. У разі якщо предметом регулювання саморегулювальної організації є діяльність, яка підлягає ліцензуванню або потребує отримання іншого документа дозвільного характеру на здійснення такої діяльності, додатково подаються відомості про наявність ліцензій на право здійснення відповідної господарської діяльності або інших документів дозвільного характеру, що засвідчують право здійснення засновником такої діяльності.

7. Протокол про утворення саморегулювальної організації підписується головою та секретарем установчих зборів (з'їзду, конференції).

8. Документи для реєстрації саморегулювальної організації подаються (надсилаються) органу, уповноваженому здійснювати державну реєстрацію відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», протягом дев'яноста днів з дня проведення установчих зборів (з'їзду, конференції). У разі неподання (не надсилання) документів для реєстрації у вказаний термін відповідна саморегулювальна організація вважається неутвореною.

10. Особливості утворення окремих саморегулювальних організацій визначаються законом.

Стаття 10. Статут саморегулювальної організації

1. Установчим документом саморегулювальної організації є її статут, який має містити відомості про:

1) найменування саморегулювальної організації, скорочене найменування (у разі необхідності);

2) предмет регулювання саморегулювальної організації, мету (цілі) її діяльності;

3) порядок набуття і припинення членства у саморегулювальній організації, права та обов'язки її членів;

4) порядок формування керівних органів саморегулювальної організації та їх повноваження;

5) порядок та періодичність звітування керівних органів саморегулювальної організації перед її членами;

6) порядок ведення реєстру членів саморегулювальної організації та внесення змін до нього;

7) порядок створення, функціонування та припинення діяльності відокремлених підрозділів саморегулювальної організації (за їх наявності);

8) джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна саморегулювальної організації;

9) порядок внесення змін до статуту;

10) порядок реорганізації та/або ліквідації саморегульованої організації, а також порядок використання її коштів та іншого майна, що залишилися після ліквідації, крім визначених законом випадків, коли реорганізація та/або ліквідація саморегульованої організації не допускається.

2. У статуті саморегульованої організації можуть бути передбачені додаткові положення щодо її утворення, діяльності та припинення, які не суперечать закону. Додаткові вимоги до змісту статуту окремих саморегулювальних організацій можуть бути встановлені законом.

Стаття 11. Керівні органи саморегульованої організації

1. Керівні органи саморегульованої організації забезпечують її діяльність у порядку та межах, визначених законом та/або її статутом.

2. Керівні органи саморегульованої організації формуються у порядку визначеному законом та/або її статутом без обмеження кількості термінів перебування на посаді та здійснюють свої повноваження до моменту їх переобрання (відкликання).

3. Особа може бути обрана до складу керівного органу саморегульованої організації виключно за її особистою згодою.

4. Керівні органи саморегульованої організації приймають рішення, у тому числі з питань затвердження стандартів і правил, які є обов'язковими для виконання всіма її членами. Рішення керівних органів саморегульованої організації не можуть суперечити її статуту та законодавству України.

5. Перелік керівних органів саморегульованої організації, порядок їх формування та повноваження визначається законом та/або її статутом.

Стаття 12. Відокремлені підрозділи саморегульованої організації

1. Відокремлені підрозділи саморегульованої організації у разі їх створення можуть діяти як зі статусом юридичної особи, так і без такого та здійснюють свою діяльність на підставі закону та/або статуту саморегульованої організації, рішень її керівних органів.

2. Відокремлені підрозділи саморегульованої організації можуть мати своє положення, якщо це передбачено статутом саморегульованої організації.

3. Особливості здійснення діяльності окремих саморегулювальних організацій у регіонах визначаються законом.

Стаття 13. Фінансування саморегулювальних організацій

1. Саморегулювальні організації здійснюють свою діяльність виключно на засадах самофінансування за рахунок вступних, членських та інших внесків, а також з інших не заборонених законодавством джерел. Кошти поступають безпосередньо на рахунок саморегульованої організації та самостійно розподіляються нею між її відокремленими підрозділами.

2. Розмір вступних, членських та інших внесків у межах саморегулювальної організації визначається виключно саморегулювальною організацією без будь-якої участі держави.

3. Фінансування саморегулювальних організацій за рахунок бюджетних коштів забороняється.

4. Доходи (прибутки) саморегулювальної організації використовуються виключно для фінансування видатків на утримання саморегулювальної організації, реалізації мети (цілей) та напрямів діяльності, визначених її статутом.

5. Доходи та майно саморегулювальної організації не підлягають розподілу між її членами і не можуть використовуватися для вигоди будь-якого окремого члена саморегулювальної організації, її керівних органів (крім оплати їх праці та відрахувань на соціальні заходи).

Стаття 14. Висвітлення інформації про саморегулювальну організацію та її діяльність

1. Статут саморегулювальної організації, відомості про її керівні органи, рішення керівних органів та реєстр її членів розміщуються саморегулювальною організацією на її веб-сайті у мережі Інтернет у відкритому доступі.

2. Інформація про діяльність саморегулювальної організації також може висвітлюватися нею у будь-який незаборонений законом спосіб.

Розділ IV

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЧЛЕНСТВА У САМОРЕГУЛІВНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стаття 15. Членство у саморегулювальній організації

1. Членство у саморегулювальній організації може бути добровільним або обов'язковим. Членство у саморегулювальній організації професійного саморегулювання є виключно обов'язковим. Випадки обов'язкового членства у саморегулювальній організації господарського саморегулювання встановлюються виключно законом.

2. Питання членства у саморегулювальній організації визначаються цим та іншими законами, а також статутом саморегулювальної організації.

3. Суб'єкт господарської діяльності може бути членом декількох саморегулювальних організацій господарського саморегулювання за умови, що предметом регулювання таких організацій є різні сфери (види) господарської діяльності та за відсутності конфлікту інтересів.

4. Членство у саморегулювальній організації може набуватися:

1) за заявою представника відповідної професії або суб'єкта господарювання;

2) автоматично на підставі закону після реєстрації саморегулювальної організації;

3) в інших визначених законом та/або статутом саморегулювальної організації випадках.

5. Членство у саморегулівній організації може бути припинено:

- 1) за заявою члена саморегулівної організації;
- 2) за рішенням відповідного керівного органу саморегулівної організації у разі порушення членом саморегулівної організації вимог законодавства чи положень її статуту, рішень керівних органів саморегулівної організації;
- 3) в інших визначених законом та/або статутом саморегулівної організації випадках.

6. Положення частин четвертої-п'ятої цієї статті не застосовується до саморегулівних організацій щодо яких законом встановлено окремі процедури набуття та припинення членства.

7. Членство у саморегулівній організації може бути зупинено чи припинено у порядку та з підстав, встановлених законом та/або її статутом.

8. Законом можуть бути встановлені випадки, коли зупинення чи припинення членства у саморегулівній організації має наслідком відповідно зупинення чи припинення перебування особи у складі представників певної професії або здійснення певного виду господарської діяльності.

9. Інформація про членів саморегулівної організації, зупинення чи припинення членства вноситься до реєстру членів саморегулівної організації.

10. Саморегулівна організація господарського саморегулювання може здійснювати контроль за діяльністю своїх членів за умови, якщо це не суперечить законодавству. Підстави та порядок здійснення такого контролю визначається законом та/або статутом саморегулівної організації.

Стаття 16. Реєстр членів саморегулівної організації

1. Саморегулівна організація забезпечує ведення реєстру членів саморегулівної організації з метою збирання, зберігання, надання та висвітлення достовірної інформації про чисельність її членів та їх діяльність. Внесення відомостей до реєстру членів саморегулівної організації здійснюється нею на підставі її статуту та/або закону.

2. Втручання держави у процес ведення реєстру членів саморегулівної організації, передача такого реєстру державному органу, органу місцевого самоврядування, підприємству державної чи комунальної форми власності, державній чи комунальній установі забороняється.

3. До реєстру членів саморегулівної організації вносяться такі відомості:

- 1) найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, фізичної особи – підприємця;
- 2) місцезнаходження юридичної особи, фізичної особи – підприємця або адреса робочого місця фізичної особи;
- 3) номери засобів зв'язку;
- 4) відомості про дату набуття членства у саморегулівній організації, дату зупинення та припинення такого членства;
- 5) відомості про застосування стягнень до члена саморегулівної організації її органами (у разі їх застосування);

6) інші відомості, визначені законом та/або статутом саморегульованої організації, рішеннями її керівних органів.

4. Законом можуть бути передбачені особливості ведення реєстру членів окремих саморегульованих організацій.

5. Саморегульована організація забезпечує відкритість, загальнодоступність та безоплатність доступу до відомостей, що містяться у реєстрі членів саморегульованої організації.

Стаття 17. Права та обов'язки членів саморегульованої організації

1. Члени саморегульованої організації мають право:

1) брати участь в управлінні саморегульованою організацією, у тому числі обирати її керівні органи та бути обраними до їх складу;

2) безперешкодно отримувати інформацію щодо діяльності саморегульованої організації;

3) користуватися усіма правами, визначеними законодавством, статутом саморегульованої організації та рішеннями її керівних органів.

Члени саморегульованої організації не мають права на частку майна саморегульованої організації та не відповідають за її зобов'язаннями.

2. Члени саморегульованої організації зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства та статуту саморегульованої організації, виконувати рішення її керівних органів;

2) підвищувати свій професійний рівень (для членів організації професійного саморегулювання) та рівень якості виробленої продукції, надання послуг, виконання робіт, рівень кваліфікації працівників (для членів організації господарського саморегулювання);

3) уникати конфлікту інтересів;

4) сплачувати членські та інші внески, визначені саморегульованою організацією.

Члени саморегульованої організації виконують також й інші обов'язки, визначені законом та/або статутом саморегульованої організації.

Розділ V

ОСОБЛИВОСТІ ПРИПИНЕННЯ САМОРЕГУЛЬОВАНІЙ ОРГАНІЗАЦІЙ

Стаття 18. Порядок припинення саморегульованої організації

1. Припинення саморегульованої організації здійснюється:

1) за її власною ініціативою;

2) за рішенням суду про заборону саморегульованої організації;

3) в інших визначених законом випадках.

2. Припинення саморегульованої організації включає:

1) припинення внутрішньоорганізаційної діяльності саморегульованої організації;

2) припинення саморегульвної організації як юридичної особи шляхом її реорганізації або ліквідації.

3. Припинення саморегульвної організації як юридичної особи відбувається в порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

4. Законом може бути встановлено особливий порядок припинення саморегульвної організації, а також заборону її ліквідації чи реорганізації. У таких випадках положення частин першої-третьої цієї статті, статей 19 та 20 цього Закону не застосовуються.

Стаття 19. Припинення саморегульвної організації за її власною ініціативою

1. Припинення саморегульвної організації за її власною ініціативою здійснюється за рішенням її керівних органів у порядку, визначеному статутом саморегульвної організації.

2. У разі ліквідації саморегульвної організації керівний орган, який прийняв рішення про її припинення, створює ліквідаційну комісію або доручає іншому керівному органу здійснити повноваження ліквідаційної комісії для проведення припинення саморегульвної організації як юридичної особи, а також приймає рішення щодо використання коштів та майна саморегульвної організації після її ліквідації відповідно до статуту.

Стаття 20. Припинення саморегульвної організації на підставі рішення суду

1. Припинення саморегульвної організації на підставі рішення суду здійснюється виключно у визначених законом випадках.

2. Підстави та порядок звернення до суду з позовом про припинення саморегульвної організації визначається процесуальним законом.

РОЗДІЛ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Саморегульвні організації, які діють на день набрання чинності цим Законом, не потребують повторного набуття статусу саморегульвної організації відповідно до вимог цього Закону. Установчі документи (статут, положення) таких саморегульвних організацій застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Громадські організації, громадські спілки, творчі спілки, асоціації, інші об'єднання незалежно від їх засновників та організаційно-правової форми, які утворені до набрання чинності цим Законом, можуть отримати статус

саморегулівної організації у разі відповідності вимогам цього Закону шляхом державної реєстрації змін до відомостей про такі організації відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», якщо не менше 90 відсотків членів таких організацій є представниками однієї професії або суб'єктами господарювання у певній сфері (галузі) чи певного виду господарської діяльності.

4. Протягом року з дня набрання чинності цим Законом:

- саморегулівні організації, зареєстровані до дня набрання ним чинності, зобов'язані привести свої установчі документи (статут, положення) у відповідність до цього Закону;

- громадські організації, зареєстровані до дня набрання ним чинності, діяльність яких не відповідає положенням цього Закону, зобов'язані привести свої установчі документи (статут, положення) у відповідність до цього Закону.

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) У Кодексі України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74):

у статті 32:

частину першу після слів «виборності, гласності» доповнити словами «обов'язковості членства арбітражних керуючих»;

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Втручання держави та її органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у діяльність саморегулівної організації арбітражних керуючих забороняється, крім випадків, встановлених законом.».

У зв'язку з цим абзац другий цієї частини вважати абзацом третім;

доповнити частинами десятою та одинадцятою такого змісту:

«10. Статут саморегулівної організації арбітражних керуючих, відомості про її органи та їх рішення розміщуються на веб-сайті саморегулівної організації арбітражних керуючих у мережі Інтернет у відкритому доступі.

11. До розробки та опрацювання проектів законів, інших актів, що регулюють питання процедур банкрутства, діяльності арбітражних керуючих залучаються представники саморегулівної організації арбітражних керуючих.»;

пункт 10 частини першої статті 33 доповнити словами «та законів України».

2) У Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282):

статтю 5 викласти у такій редакції:

«Стаття 5. Адвокатура і держава

1. Адвокатура є самоврядною, незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб.

2. Втручання органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб у діяльність адвокатури забороняється.

3. Держава створює належні умови для діяльності адвокатури та забезпечує дотримання гарантій адвокатської діяльності.

4. До розробки та опрацювання проектів законів, інших актів, що регулюють питання діяльності адвокатури, здійснення захисту та представництва, надання інших видів професійної правничої допомоги залучаються представники Національної асоціації адвокатів України.

5. Держава створює для адвокатів належні умови для реалізації їх професійних прав і обов'язків у судах, органах, що здійснюють досудове розслідування кримінальних проваджень та процесуальний нагляд, в місцях тимчасового утримання, органах пенітенціарної системи України.»;

у статті 17:

частину першу та другу викласти у такій редакції:

«1. Національна асоціація адвокатів України є держателем (власником) Єдиного реєстру адвокатів України, організовує та забезпечує його ведення з метою збирання, зберігання, обліку та надання достовірної інформації про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав, які відповідно до цього Закону набули права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, про обрані адвокатами організаційні форми адвокатської діяльності та інших відомостей, визначених рішеннями Ради адвокатів України, які є обов'язковими до виконання. Внесення відомостей та змін до них в Єдиному реєстрі адвокатів України здійснюється радами адвокатів регіонів та Національною асоціацією адвокатів України на підставі та в порядку, встановленому Радою адвокатів України.

2. До Єдиного реєстру адвокатів України в обов'язковому порядку вносяться такі відомості:

- 1) прізвище, ім'я та по батькові адвоката;
- 2) номер і дата видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, номер і дата прийняття рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (номер і дата прийняття рішення про включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України);
- 3) найменування, місцезнаходження, номери засобів зв'язку, адреси електронної пошти організаційних форм адвокатської діяльності;
- 4) адреса робочого місця, номери засобів зв'язку, адреси електронної пошти адвоката;
- 5) інформація про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю;
- 6) відомості про помічників адвоката;

7) інші відомості, передбачені цим Законом, Статутом Національної асоціації адвокатів України та рішеннями Ради адвокатів України.

Адресою робочого місця адвоката є місцезнаходження обраної адвокатом організаційної форми адвокатської діяльності або адреса фактичного місця здійснення адвокатської діяльності, якщо вона є відмінною від місцезнаходження обраної адвокатом організаційної форми адвокатської діяльності. У разі наявності декількох адрес робочих місць адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України вноситься лише одна адреса робочого місця адвоката.»;

доповнити частину шосту словами «та не потребує реєстрації у Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів»;

доповнити новими частинами восьмою, дев'ятою, десятою та одинадцятою такого змісту:

«8. Повноваження суб'єктів ведення Єдиного реєстру адвокатів України безпосередньо здійснює Національна асоціація адвокатів України та ради адвокатів регіонів відповідно. Вказані повноваження не можуть бути передані публічним реєстраторам.

9. Технічний адміністратор Єдиного реєстру адвокатів України визначається Радою адвокатів України.

10. Реєстрація Єдиного реєстру адвокатів України як об'єкта реєстру не вимагається.

11. Адміністрування Єдиного реєстру адвокатів України здійснюється держателем реєстру відповідно до вимог цього Закону та на підставі та в порядку встановленому Радою адвокатів України.»;

у статті 45:

частину другу та третю викласти у такій редакції:

«2. Національна асоціація адвокатів України:

1) представляє адвокатуру України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями, делегує представників до органів державної влади;

2) захищає професійні права адвокатів та забезпечує гарантії адвокатської діяльності;

3) забезпечує високий професійний рівень адвокатів України;

4) забезпечує доступ та відкритість інформації стосовно адвокатів України;

5) забезпечує дотримання етичних стандартів професії адвоката;

6) забезпечує дотримання адвокатами належних стандартів якості правничої допомоги, сприяє підвищенню кваліфікації адвокатів;

7) забезпечує ведення Єдиного реєстру адвокатів України;

8) забезпечує ведення програмного забезпечення для складання кваліфікаційного іспиту;

9) є держателем та веде реєстр осіб, щодо результатів кваліфікаційних іспитів;

10) сприяє функціонуванню системи правосуддя згідно Конституції та законів України;

11) виконує інші функції відповідно до цього Закону та інших законів України.

3. Національна асоціація адвокатів України є юридичною особою та діє через систему органів адвокатського самоврядування національного та регіонального рівня, що передбачені цим Законом.»;

доповнити частинами сьомою, восьмою, дев'ятою, десятою, одинадцятою такого змісту:

«7. Діяльність Національної асоціації адвокатів України забезпечує її секретаріат, який діє на підставі положення, затвердженого Головою Національної асоціації адвокатів України. Секретаріат Національної асоціації адвокатів України одночасно є секретаріатом Ради адвокатів України.

8. Для виконання завдань Національної асоціації адвокатів України в її структурі можуть створюватися профільні комітети та галузеві секції. Рішення про створення комітетів Національної асоціації адвокатів України та положення про них приймаються Головою Національної асоціації адвокатів України. Голови комітетів, їх заступники та члени ради комітетів (секцій) призначаються (затверджуються) та звільняються Головою Національної асоціації адвокатів України.

9. При Національній асоціації адвокатів України діє Вища школа адвокатури України. Рішення про створення Вищої школи адвокатури України приймається Радою адвокатів України.

10. Національна асоціація адвокатів України має власну символіку, зразки якої затверджуються Радою адвокатів України.

11. Статут Національної асоціації адвокатів України, відомості про її органи та їх рішення розміщуються на веб-сайті Національної асоціації адвокатів України у мережі Інтернет у відкритому доступі.»;

частину другу статті 48 викласти у такій редакції:

«2. Голова та члени ради адвокатів регіону обираються конференцією адвокатів регіону з числа адвокатів, стаж адвокатської діяльності яких становить не менше п'яти років та адреса робочого місця яких знаходиться відповідно в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві, місті Севастополі і відомості про яких включено до Єдиного реєстру адвокатів України, строком на п'ять років. Кількість членів ради адвокатів регіону визначається конференцією адвокатів регіону.»;

частину другу статті 50 викласти у такій редакції:

«2. Голова та члени кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури обираються конференцією адвокатів регіону з числа адвокатів, стаж адвокатської діяльності яких становить не менше п'яти років та адреса робочого місця яких знаходиться відповідно в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві, місті Севастополі і відомості про яких включено до Єдиного реєстру адвокатів України, строком на п'ять років.

Голова кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури організовує і забезпечує ведення діловодства кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Голова, член кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури може бути достроково відкликаний з посади за рішенням конференції адвокатів регіону, яка обрала його на посаду.»;

частину третю статті 52 викласти у такій редакції:

«3. Строк повноважень голови, заступників голови, секретаря і членів Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури становить п'ять років.

Голова, заступник голови, секретар, член Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури можуть бути достроково відкликані з посади за рішенням органу адвокатського самоврядування, який обрав їх на посаду.

Голова, заступник голови, секретар, член Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури не можуть одночасно входити до складу кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, ревізійної комісії адвокатів регіону, Вищої ревізійної комісії адвокатури, ради адвокатів регіону, Ради адвокатів України, комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги.»;

у статті 55:

частину третю викласти у такій редакції:

«3. Строк повноважень голови, заступників голови, секретаря і членів Ради адвокатів України становить п'ять років.

Голова, заступник голови, секретар, член Ради адвокатів України можуть бути достроково відкликані з посади за рішенням органу адвокатського самоврядування, який обрав їх на посаду.

Голова, заступник голови, секретар, член Ради адвокатів України не можуть одночасно входити до складу ради адвокатів регіону, кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, ревізійної комісії адвокатів регіону, Вищої ревізійної комісії адвокатури, комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги.»;

частину четверту доповнити пунктами восьмим, дев'ятим та десятим такого змісту:

«8) приймає рішення про розподіл коштів органів адвокатського самоврядування, в тому числі щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування згідно потреб органів адвокатського самоврядування;

9) встановлює порядок та розмір плати за допуск до складання кваліфікаційного іспиту та за складання кваліфікаційного іспиту;

10) встановлює порядок та розмір плати за організаційно-технічне забезпечення розгляду заяв, скарг в дисциплінарному провадженні, інших платежів;».

У зв'язку з цим пункти восьмий-чотирнадцятий вважати відповідно пунктами одинадцятим-сімнадцятим;

частину першу статті 58 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Утримання органів адвокатського самоврядування за рахунок бюджетних коштів забороняється.».

3) У Законі України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 29, ст.535):

статтю 5 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. До розробки та опрацювання проектів законів, інших актів, що регулюють питання примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), а також приватних виконавців залучаються представники Асоціації приватних виконавців України.»;

частину першу статті 46 після слів «виборності, гласності» доповнити словами «обов'язковості членства»;

у статті 47:

пункт 6 частини третьої доповнити словами «та інших законів України»;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Статут Асоціації приватних виконавців України, відомості про її органи та їх рішення розміщуються на веб-сайті Асоціації приватних виконавців України у мережі Інтернет у відкритому доступі.»;

частину третю статті 50 викласти у такій редакції:

«3. Строк повноважень ради приватних виконавців регіону становить три роки.»;

частину третю статті 54 викласти у такій редакції:

«3. Строк повноважень Голови, заступників Голови, секретаря і членів Ради приватних виконавців України становить три роки.».

6. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Ключко Андрій Андрійович
Сертифікат: 3ED5083160DBC59B04000009CBF1100EFD11F00
Дійсний до: 30.08.2023 14:53:35

Апарат Верховної Ради України
№ 80д9/1-2022/28622 від 01.02.2022

821681